

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2021-05-26
NR: 9
KONTAKT: Presstjänsten 08-787 02 00

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

Ljusare utsikter, men riskerna för den finansiella stabiliteten är fortsatt förhöjda

Det svenska finansiella systemet har med hjälp av omfattande stödåtgärder klarat sig relativt väl genom pandemin och en finanskris har undvikits. Kreditförsörjningen har upprätthållits och viktiga finansieringsmarknader fungerar nu tillfredsställande. Men riskerna för den finansiella stabiliteten är fortsatt förhöjda. Det är viktigt att den samlade ekonomiska politiken fortsatt stödjer den ekonomiska återhämtningen, samtidigt som den tar hänsyn till sårbarheter på längre sikt.

Omfattande stödåtgärder har förhindrat en finanskris

Coronapandemin begränsar fortsatt den ekonomiska utvecklingen. Omfattande stödåtgärder har dock bidragit till att mildra de ekonomiska konsekvenserna, och till att det finansiella systemet har klarat sig relativt väl genom pandemin.

Under vintern och våren har ytterligare stora finanspolitiska stimulanspaket satts in och centralbankerna har fortsatt med stora tillgångsköp och omfattande utlåningsprogram. Samtidigt har vaccinationerna kommit igång och framtidsutsikterna är ljusare än när Riksbankens förra finansiella stabilitetsrapport publicerades i november 2020.

Osäker framtid och risk för bakslag

Riskerna för den finansiella stabiliteten är fortsatt förhöjda. Även om världsekonomin under senare tid har visat sig mer motståndskraftig så vet vi ännu inte hur pandemin kommer att utvecklas och vilka effekter den kan få. Företag och hushåll har drabbats olika hårt under pandemin. De negativa effekterna har med tiden blivit tydligt koncentrerade till delar av tjänstesektorn. Konkurserna riskerar att öka framöver i såväl Sverige som omvärlden, särskilt om stödåtgärderna fasas ut snabbt. Då skulle bankerna också riskera större kreditförluster.

Till riskbilden hör också att tillgångspriserna har stigit kraftigt i flera länder under pandemin, samtidigt som skuldsättningen har ökat. I Sverige har exempelvis bostadspriserna stigit kraftigt, vilket troligen hänger samman med pandemins ovanliga ekonomiska effekter. Många hushålls vilja att lägga pengar på bostaden har ökat under pandemin samtidigt som den ökade arbetslösheten framför allt syns bland visstidsanställda som normalt har en svag ställning på bostadsmarknaden.

Det finns sårbarheter i det finansiella systemet sedan tidigare. I euroområdet handlar det främst om svaga banker och offentliga finanser, och i Sverige om hushållens höga skuldsättning och storbankernas stora exponeringar mot bostäder och kommersiella fastigheter. En kris på fastighetsmarknaden skulle kunna hota stabiliteten i det svenska finansiella systemet.

Den ekonomiska politiken behöver samverka för att stödja återhämtningen och motverka finansiella obalanser

Den ekonomiska återhämtningen förutsätter att penningpolitiken och finanspolitiken förblir expansiva. Den samlade ekonomiska politiken behöver samtidigt ta hänsyn till sårbarheter på längre sikt. Dessa motverkas lämpligast genom riktade strukturella åtgärder, väl utformade finansiella regelverk och makrotillsyn. Riksbankens åtgärder ger en bred påverkan på ekonomin och är därmed inte särskilt lämpade för att motverka finansiella obalanser inom enskilda sektorer i rådande konjunkturläge.

Riskerna med hushållens höga skuldsättning och den snabba prisuppgången på bostadsmarknaden gör det angeläget att Finansinspektionen (FI) låter det tillfälliga undantaget från amorteringskraven löpa ut i augusti så som planerat. Om ekonomin utvecklas som förväntat är det även önskvärt att FI aviserar att värdet på den kontracykliska kapitalbufferten ska höjas, inte minst eftersom höjningarna implementeras med tolv månaders fördröjning.

Det är också viktigt att på bred front arbeta för att åtgärda uppdagade svagheter och ytterligare stärka det finansiella systemets motståndskraft. Det handlar bland annat om att hantera globala utmaningar som cyberrisker och klimatförändringar. Det handlar också om att åstadkomma en bättre fungerande svensk marknad för företagsobligationer och begränsa de risker som fonder med innehav av företagsobligationer har.

En digital pressträff med riksbankschef Stefan Ingves hålls idag klockan 11.00. Presskonferensen sänds direkt på riksbank.se. Föranmälda journalister kan ställa frågor via Zoom. Presslegitimation eller liknande krävs. Anmälan sker till Susanne Meyer på presstjänsten via telefon 08-787 02 00 eller mejl susanne.meyer@riksbank.se senast den 26 maj klockan 10.00.